

Kirkon erityiskoulutuksen moduulit 2025

KIRKON TUTKIMUS JA KOULUTUS[†]

Sisällys

Kirkon erityiskoulutuksen moduulit 2025	3
Kirkon työn erityiskoulutus - KTK 30 op	3
Johtamisen erityiskoulutus – JOK 50 op	3
Kansainvälisen työn erityiskoulutus kotimaan henkilöstölle – KTE 25 op	3
Kansainvälisen työn erityiskoulutus, lähetystyöhön valmistava koulutus – KTEL 35 op	3
Kirkon työn erityiskoulutus (KTK 30 op) – Moduulit	4
Diakonian teologioita arjen konteksteissa (5 op).....	4
Diakonia muuttuvassa yhteiskunnassa (5 op).....	4
Dialogisuus kirkon työssä (5 op).....	5
Elämänkaari ja ihmislähtöisyys seurakunnan kehittämässä ja johtamisessa (5 op).....	5
Enemmän irti jumalanpalveluksesta (5 op).....	5
Enemmän irti saarnasta (10 op).....	6
Hengellisyiden tukeminen perheessä (5 op).....	6
Kirkon työssä kaukana ja lähellä (5 op) KTE.....	7
Kirkkomuskarin kehittäminen – musiikkia ja kasvua (5 op).....	8
Kirkolliset toimitukset elämän käännekohtissa (10 op).....	8
Kirkon kasvatusta muuttuvassa toimintaympäristössä (5 op).....	8
Kirkon missio - minun tehtäväni (5 op).....	9
Kontekstuaalista teologiaa Suomessa (5 op).....	9
Kouluyhteistyön kehittäminen (5 op).....	10
Kriisit ja traumat (5 op).....	11
Kulttuurinen moninaisuus seurakunnassa (5 op).....	11
Maailmanlaaja kirkko – kristittyjen yhteys Suomessa ja kansainvälisesti (5 op).....	12
Mielenterveyden vahvistaminen (5 op).....	12
Monimuotoinen spiritualiteetti (5 op).....	12
Muuttuva uskonnollisuus ja uskontojen kohtaaminen (5 op).....	13
Perhelähtöinen seurakunta (5 op).....	14
Raamatun moninaisuus näkyviin (5 op).....	14
Riippuvuus ja päihteen - Riippuvuuksien kanssa työskentely (5 op).....	15
Seurakunnan partiotyön koulutus eli seppokoulutus (5 op).....	15
Sielunhoidollinen kohtaaminen kasvatuksessa (5 op).....	15
Sukupuoli-identiteetti ja seksuaalisuus elämänkulun vaiheissa (5 op).....	16
Suru ja ero lasten ja nuorten elämässä (5 op).....	16
Surutuki (5 op).....	17
Syvemälle messuun (10 op).....	17

Syvennälle Raamattuun (10 op)	18
Teologiaa lasten ja nuorten kanssa (5 op)	18
Tiedon hyödyntäminen toiminnan suunnittelussa (5 op)	19
Ulkopuolisuuden ehkäisy (5 op)	19
Uuden testamentin kreikkaa syvemmin kirkkovuoden teksteissä (5 op)	20
Uutta luovaa – kirkon musiikki nyt ja tulevaisuudessa (5 op)	20
Vaikuttamistyö ja verkostojen vahvistaminen (5 op)	20
Vanhan testamentin hepreaa syvemmin kirkkovuoden teksteissä (5 op)	21
Vapaaehtoistoiminnan johtaminen (5 op)	21
Yhteisöllinen ja yhteisölähtöinen kirkko (5 op)	22
Yhteisömusiikki (5 op)	22
Johtamisen erityiskoulutus (JOK 50 op) – Moduulit	23
Johtamisen perusteet (5 op)	23
Seurakuntatyön johtamisen tutkinto (5 op)	23
Johtamiskoulutus kirkkoherroille ja hallinnon johdolle (20 op)	24
Johtajana kirkossa (lähijohtajille, esihenkilöille) (20 op)	25
Syvennälle johtamiseen (10 op)	25
Kompleksiset systeemit ja kokeilukulttuuri (5 op)	26
Vaikuttavaa johtamista (10 op)	26
Konsulttien syventävä jatkokoulutus (5 op)	26
Henkisesti ja hengellisesti hyvinvoiva yhteisö (10 op)	27
Kansainvälisen työn erityiskoulutus, kotimaan henkilöstö (KTE 25 op) - Moduulit	27
Kansainvälisen työn erityiskoulutus, lähetystyöhön valmistava koulutus (KTEL 35 op) - Moduulit	28
Ammattilaisena kirkon kansainvälisessä työssä / lähetystyössä (5 op).....	29
Järjestökohtainen osio (5 op)	29
Luterilaisena kristillisten uskontraditioiden keskellä (5 op)	29
Lähetystyön ammatilliset ulottuvuudet: julistus, palvelu, vaikuttaminen (kriisit) (5 op)	30
Raamattu, rukous ja spiritualiteetti (5 op)	30
Työyhteisö ja johtaminen monikulttuurisessa ympäristössä (5 op)	31
Vuorovaikutustaidot monikulttuurisessa työympäristössä (5 op)	31

Kirkon erityiskoulutuksen moduulit 2025

Tässä asiakirjassa esitellään kirkon erityiskoulutuksen moduulit seuraavissa erityiskoulutuksissa: Kirkon työn erityiskoulutus (30 op), Johtamisen erityiskoulutus (50 op) sekä Kansainvälisen työn erityiskoulutus kotimaan henkilöstölle (25 op) ja Kansainvälisen työn erityiskoulutus / lähetystyöhön valmistava koulutus (35 op).

Kirkon työn erityiskoulutus - KTK 30 op

Kirkon työn erityiskoulutus on 1.1.2025 alkava erityiskoulutuksen kokonaisuus, joka on muodostettu diakonian, kasvatuksen, jumalanpalveluselämän, musiikin, raamattuteologian sekä yhteistyön erityiskoulutusten pohjalta. Erityiseksi Kirkon työn erityiskoulutuksen tekee sen uudistetut moduulit ja tuoreet sisällöt.

Osallistuja valitsee moduulit osaamisen ja työn kehittämisen näkökulmasta. Tavoitteena on ajattelua, luovuutta ja soveltamista ruokkiva oppiminen, joka lähtee seurakunnan ja oppijan tarpeista ja tavoitteista. Tuttua on moduulien lähitoteutus yhdistettynä verkko-opiskeluun.

Yksittäiseen moduuliin voi myös osallistua ilman koko erityiskoulutuksen suorittamista. Moduuleja toteuttavat Kirkon tutkimus ja koulutus -yksikön lisäksi Kirkkohallituksen muut yksiköt sekä muut toteuttajat.

Moduulirakenteisen erityiskoulutuksen aiemmin aloittaneet siirtyivät uuteen järjestelmään 1.1.2025 alkaen ja suorittavat erityiskoulutuksen loppuun uuden koulutuskuvauksen mukaisesti. Edellisen koulutuskuvauksen mukaiset aiemmat suoritukset sisällytetään uuteen 1.1.2025 voimaan tulleeseen erityiskoulutukseen.

Jos osallistuja on aloittanut ennen 1.1.2025 erityiskoulutuksen suorittamisen (DEK, JEK, KEK, MEK, REK, YTEK) niin todistus voidaan kirjoittaa tämän laajuisena 31.12.2026 saakka, kun kaikki opistopistemäärään edellytettävät moduulit on suoritettu. Ole yhteydessä vastaavaan kouluttajaan tai koulutuskeskus@evl.fi.

Johtamisen erityiskoulutus – JOK 50 op

Johtamisen erityiskoulutus koostuu johtamisen pakollisista ja valinnaisista moduuleista. Erityiskoulutukseen voi sisällyttää myös eräitä kirkon työn erityiskoulutuksen moduuleja (ks. moduulitaulukko 2025 ja Johtamisen erityiskoulutuksen koulutuskuvaukset).

Kansainvälisen työn erityiskoulutus kotimaan henkilöstölle – KTE 25 op

Erytyiskoulutus koostuu pakollisista ja valinnaisista moduuleista (ks. moduulitaulukko 2025 ja Koulutuskuvaukset kv. työn erityiskoulutuksesta kotimaan henkilöstölle).

Kansainvälisen työn erityiskoulutus, lähetystyöhön valmistava koulutus – KTEL 35 op

Erytyiskoulutus koostuu pakollisista ja valinnaisista moduuleista (ks. moduulitaulukko 2025 ja Koulutuskuvaukset kv. työn erityiskoulutuksesta, lähetystyöhön valmistava koulutus).

Kirkon työn erityiskoulutus (KTK 30 op) – Moduulit

Diakonian teologioita arjen konteksteissa (5 op)

Osaamistavoitteet

- osaa jäsentää ja kehittää omaa teologista ajatteluaan diakonian näkökulmasta,
- tunnistaa kontekstuaalisen teologian mahdollisuuksia ja osaa tehdä teologiaa yhdessä ihmisten kanssa ja
- osaa soveltaa diakonian teologiaa arjen toiminnassa

Keskeiset sisällöt

- Kontekstuaalisuus teologiassa ja diakoniassa sekä teologian tekemisen tapoja
- Vapautuksen teologia, valta, ihmisoikeudet ja oikeudenmukaisuus
- Köyhyys ja osattomuus
- Yhdessä elämisen taito ja lähimmäisen rakkaus

Toteuttaja

- Kirkon tutkimus ja koulutus

Diakonia muuttuvassa yhteiskunnassa (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- osaa jäsentää ajankohtaisia yhteiskunnallisia muutoksia ja niiden vaikutuksia yksilön ja yhteisön elämään,
- osaa tunnistaa diakoniatyötä koskevat haasteet ja muutostarpeet sekä kehittää toimintaa erilaisissa verkostoissa ja
- osaa arvioida seurakunnan työtä ja yhteiskunnan toimintaa hyvän elämän, oikeudenmukaisuuden ja ihmisarvon näkökulmasta

Keskeiset sisällöt

- Yhteiskunnan palvelujärjestelmien muutokset ja niiden vaikutukset yksilöiden ja yhteisöjen elämään
- Kirkon ja diakonian tehtävä yhteiskunnan muutoksissa sekä rooli yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa
- Moninaiset verkostot viranomaisista kansalaisyhteiskuntaan
- Väestörakenne ja polarisaatio sekä muut oikeudenmukaisuuden ja ihmisarvon toteutumista haastavat muutokset
- Kestävä hyvinvointi

Toteuttaja

- Kirkon tutkimus ja koulutus

Dialogisuus kirkon työssä (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- osaa jäsentää dialogisuuden keskeisiä periaatteita ja ilmenemismuotoja,
- osaa soveltaa dialogisuutta seurakuntatyössä, työyhteisössä ja verkostoissa sekä
- osaa kehittää dialogista työtetään.

Keskeiset sisällöt

- dialogisuuden keskeiset periaatteet
- avoin ja arvostava vuorovaikutus
- vastavuoroisessa suhteessa olemisen periaatteet
- dialogi työn rakenteissa.

Toteuttaja

- Kirkon tutkimus ja koulutus, yhteistyökumppanina Kirkkohallitus – jumalanpalvelus ja kasvatus sekä STEP-koulutus

Elämänkaari ja ihmislähtöisyys seurakunnan kehittämässä ja johtamisessa (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- osaa käyttää elämänkaariajattelua ja ihmisistä saatavaa tietoa kehittämisen tai johtamisen työvälineenä,
- osaa toteuttaa ihmislähtöistä suunnittelua, toimintaa ja viestintää seurakunnassa ja tuntee niihin liittyviä menetelmiä sekä lainsäädäntöä ja normeja.

Keskeiset sisällöt

- ihmislähtöisyys seurakunnan strategisena valintana
- ihmislähtöisen kehittämistyön menetelmät seurakunnan käytössä
- teologista työskentelyä
- Polku ja Millenniaalien polut –toimintamallien käyttäminen kehittämisen työvälineenä.

Toteuttaja

- Toiminnallinen osasto

Enemmän irti jumalanpalveluksesta (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- osaa reflektoida omaa hengellisyyttään, sen lähtökohtia, kehitystä ja painopisteitä suhteessa jumalanpalveluselämän eri osa-alueisiin,
- osaa toimia läsnäolevasti ja huomioida erilaiset ihmisryhmät jumalanpalveluksissa,
- osaa toteuttaa rohkeasti omaa näkyään yhteistyössä toisten kanssa,

- osaa toteuttaa jumalanpalveluksia ja hartauksia tilanne-, yhteisö- ja sisältölähtöisesti sekä
- tietää jumalanpalveluskasvatuksen periaatteet ja osaa soveltaa kristillisen spiritualiteetin teemoja nykyajassa.

Keskeiset sisällöt

- Koulutukseen sisältyy tutustumista omaan hengelliseen identiteettiin, hiljaisuuden merkitykseen hartauselämässä, kirkon rukousperinteen monimuotoisuuteen, osallisuuteen ja yhteisöllisyyteen, digitaalisuuteen ja jumalanpalveluskasvatukseen. Kehittämisessä haetaan rajapintaa omaan osaamiseen ja seurakuntalaisten osallisuuteen.

Toteuttaja

- Kirkon tutkimus ja koulutus

Enemmän irti saarnasta (10 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- osaa analysoida ja käyttää tietoisesti ja tilannetajuisesti kielen eri ulottuvuuksia ja rekistereitä ("uskon kielen" ja "arjen kielen" vuorovaikutus)
- tuntee syvemmin saarnan teologian eri ulottuvuuksia ja pystyy työstämään itsenäisesti omaa saarnaamisen teologiaansa,
- osaa arvioida jäsenyteen omaa ammattitaitoaan ja kehittämistarpeitaan saarnaajana,
- on rohkeampi ja vapautuneempi suullisessa ja kirjallisessa ilmaisussaan,
- käyttää Raamatun tekstien avaamia erilaisia näkökulmia yhä tietoisemmin ja vapautuneemmin ja
- kehittää erilaisia saarnanvalmistukseen ja toteutukseen liittyviä yhteistyön muotoja yhdessä työtovereiden ja seurakuntalaisten kanssa.

Keskeiset sisällöt

- Saarnan teologia, oman teologisen ajattelun ja sen sanoittamistapojen analysointi, retoriikka, ilmaisutaidon harjoitukset, saarnan videointi ja yhteinen arviointi, työpajakokoontumisia verkossa, tekstianalyysjä, kirjallisuustehtäviä

Toteuttaja

- Kirkon tutkimus ja koulutus

Hengellisyyden tukeminen perheessä (5 op)

Moduulin aiempi nimi oli Lapsen ja perheen hengellisen kasvun tukeminen.

Osaamistavoitteet Osallistuja

- tuntee kokonaisvaltaisen kasvun ja vuorovaikutuksen merkityksen hengellisyyden kasvu- alustana ja osaa soveltaa tietojaan työnsä kehittämisessä,
- tuntee oman hengellisen kasvun polkunsä ja ymmärtää sen merkityksen toiminnassään sekä

- osaa arvioida ja kehittää perheiden hengellisyttä tukevaa toimintaa.

Keskeiset sisällöt

- lapsen, kouluikäisen ja aikuisen hengellisyys nykytutkimuksen valossa
- oma hengellisen kasvun polun jäsentäminen ja syventäminen
- kristillisen kasvatuksen tukeminen kotona ja seurakunnassa
- Raamatun, rukouksen ja hiljaisuuden merkitys perheessä
- perhelähtöinen jumalanpalveluselämä
- kasteen käytäntöihin ja merkityksiin liittyvä moninaisuus perheiden elämässä
- ehtoollinen lasten ja perheiden elämässä
- digitaaliset ympäristöt hengellisyuden vahvistamisessa
- perhelähtöisen seurakunnan suuntaviivat ja kirkon ajankohtaiset kehittämishankkeet.

Toteuttaja

- STEP-koulutus

Kirkon työssä kaukana ja lähellä (5 op) KTE

- Kirkon työssä kaukana ja lähellä (5 op) on valinnainen moduuli Kirkon kansainvälisen työn erityiskoulutukseen kotimaan henkilöstölle. Moduulin kautta opiskelija syventää osaamistaan jossakin erityiskoulutuksen kokonaisuuteen kuuluvassa sisältöalueessa. Tavoitteena on, että moduulin jälkeen opiskelija ymmärtää entistä syvemmin uskonnon ja kulttuurin merkitystä ihmisten ja yhteisöjen elämässä ja osaa hyödyntää saamiaan kokemuksia ja vaikutteita omassa työssään kotimaassa. Moduuli vahvistaa kirkon kansainvälisiä yhteyksiä ja lisää vuorovaikutussuhteita maailmanlaajaan kirkkoon.

Osaamistavoitteet

Osallistuja, joka hakeutuu kirkollisten toimijoiden organisoimaan työntekijävaihtoon, harjoitteluun tai vapaaehtoistyöhön ulkomaisessa työyhteydessä

- ymmärtää kirkon maailmanlaajan olemuksen ja mission paikallisten ilmenemismuotojen moninaisuuden ja yhteenkuuluvuuden,
- tunnistaa eri kulttuurien ja uskontojen vaikutuksen ihmisten ja ihmisyhteisöjen arkeen,
- kykenee toimimaan ulkomaisessa kansainvälisessä työyhteisössä ja
- osaa soveltaa omassa työssään ja toimintaympäristössään ulkomaisen kumppanin ajattelusta, toiminnasta ja hengellisestä elämästä saamiaan kokemuksia ja vaikutteita.

Keskeiset sisällöt

- Osallistuja valitsee jo suorittamistaan KTE-koulutusmoduuleista yhden tai useampia, jonka/joiden aihepiirejä ja näkökulmia hän syventää ja laajentaa ulkomaisen työskentelyjakson yhteydessä.

Toteuttaja

- Kirkkohallitus - Kirkon ulkoasiainosasto ja kansainvälistä työtä tekevät järjestöt

Kirkkomuskarin kehittäminen – musiikkia ja kasvua (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- osaa ohjata seurakunnan kirkkomuskareita,
- osaa kehittää seurakunnan kirkkomuskaritoimintaa osana muuta musiikkikasvatusta sekä jumalanpalveluselämää ja
- osaa ottaa huomioon eri-ikäisten lasten musiikilliset tarpeet myös muussa seurakunnan kokoontuvan toiminnan muodoissa.

Keskeiset sisällöt

- musiikki kasvun ja varhaisen vuorovaikutuksen tukena
- kirkkomuskarimateriaaleihin tutustuminen, soittaminen, laulaminen, liikkuminen, leikkiminen
- kirkkomuskarisuunnitelmien tekeminen ja toteuttaminen moniammatillisessa yhteistyössä

Toteuttaja

- STEP-koulutus ja Kirkon tutkimus ja koulutus

Kirkolliset toimitukset elämän käännekohtissa (10 op)

Osallistuja

- ymmärtää kasuaalitoimitusten merkityksen ja erityisluonteen seurakuntaelämässä,
- osaa punoa luovalla tavalla yhteen kirkon tradition ja nykypäivän kontekstuaaliset haasteet kastetoimituksissa, avioliittoon vihkimissä ja hautaan siunaamisissa,
- jäsentää syntymään, parisuhteeseen ja kuolemaan liittyvää elämäntilannetta ja sen psykososiaalisia merkityksiä perheelle,
- tiedostaa ihmisten moninaisen hengellisyyden ja
- osaa kohdata ihmisten eksistentiaalisia, henkisiä ja hengellisiä tarpeita heidän elämänsä tärkeissä käännekohtissa pastoraalisesti valmentavaa työtettä sekä hengellisen ohjauksen ja sielunhoidon lähestymistapoja hyödyntäen

Keskeiset sisällöt

- Kirkollisten toimitusten teologian, merkityksen ja käytännön kysymykset monimuotoistuvassa uskonnollisessa todellisuudessa, pastoraalinen ote toimituskeskusteluissa, kasuaalipuhe, kriisityön erityiskysymykset, valmentava kohtaaminen ja vuorovaikutustaidot.

Toteuttaja

- Kirkon tutkimus ja koulutus

Kirkon kasvatusta muuttuvassa toimintaympäristössä (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- osaa jäsentää ja perustella teologista näkemystään kirkon kasvattajana,
- osaa tunnistaa ja arvioida työtapojen soveltuvuutta ja kehittämistarpeita kirkon kasvatuksessa ja
- osaa kehittää työtään kirkon kasvatuksen lähtökohtien ja erityispiirteiden mukaisesti muuttuvassa toimintaympäristössä.

Keskeiset sisällöt

- kirkon kasvatuksen lähtökohtia
- kirkon kasvatusta osana elämänkaarta
- kasvattajan identiteetti ja hengellinen kasvu
- toimintaympäristön haasteet ja mahdollisuudet
- kirkon kasvatuksen arviointia ja kehittämistä reaktionä toimintaympäristön muutokseen.

Toteuttaja

- Kirkon tutkimus ja koulutus, yhteistyökumppani Kirkkohallitus – Jumalanpalvelus ja kasvatust

Kirkon missio - minun tehtäväni (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- osaa kuvailla kirkkoa käyttäen teologisia käsitteitä,
- tunnistaa erilaisia tapoja ymmärtää kirkon tehtävä maailmassa,
- osaa selittää omin sanoin, mitä tarkoittaa kirkon mission kokonaisvaltaisuus ja kontekstuaalisuus,
- osaa toimia monikulttuurisissa ja -uskontoisissa konteksteissa sekä
- osaa kuunnella erilaisissa tilanteissa eri tavalla ajattelevien näkökohtia ja osallistua yhteiseen keskusteluun.

Keskeiset sisällöt

- mission tulkinta kirkon perustehtävänä
- suhde evankeliointiin
- Suomi lähetystyön kohteena
- mission toteuttamisen erilaiset tavat eri konteksteissa
- uskon kieli ja missio: kielen ajankohtaisuus
- lähetystyön perusasiakirjat, lähetystyön järjestäminen, keskustelut ja niihin liittyminen

Toteuttaja

- Kirkon ulkoasiain osasto

Kontekstuaalista teologiaa Suomessa (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- tuntee kontekstuaalisen teologian peruskäsitteet ja tunnistaa suomalaisen luterilaisuuden erityisiä kontekstuaalisia piirteitä,

- osaa tulkita Raamatun kertomuksia asettaen ne vuoropuheluun oman aikamme kysymysten kanssa,
- tunnistaa mahdollisuuksia kehittää seurakunnan toimintaa huomioiden suomalaisen uskonnollisuuden muutoksia ja hyödyntäen ekumeenista teologiaa (esim. vapautuksen teologia, ekoteologia, uskontodialogi) sekä
- kehittää ja arvioi omaa kontekstuaalista teologista ajatteluaan, sen perusteita ja ilmenemismuotoja työssä.

Keskeiset sisällöt

- Mitä tekemistä kirkon uskolla on ympäristökysymysten tai talouden kanssa? Sopivatko uskontodialogi ja kirkon lähetystehtävä yhteen? Miksi teologia saa eri muotoja eri puolilla maailmaa?
- Koulutuksessa perehdytään uusimpaan globaaliin teologiaan ja sovelletaan sitä suomalaisen yhteiskunnan muutoksiin pohtien, mitä voisivat olla lähetystyö ja evankelioiminen 2020-luvun Suomessa. Tilaa saavat myös kiistanalaiset teemat, kuten kristillisen joogan mahdollisuudet ja vapautuksen teologian vaikutukset yhteiskunnallisiin puheenvuoroihin.
- Koulutuksen aikana osallistujat laativat omaan työhönsä liittyvän analyysin toimintaympäristöstä sekä suunnitelman liittyen koulutuksessa opitun soveltamiseen. Omakohtaisen työskentelyn tueksi osallistujat jaetaan sparrausryhmiin. Lisäksi osallistujat valitsevat sopimuksen mukaisen määrän luettavaa kirjallisuusluettelosta.

Toteuttaja

- Kirkon tutkimus ja koulutus

Koulu yhteistyön kehittäminen (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- hahmottaa perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja toisen asteen ammatillisen koulutuksen muuttuvan toimintaympäristön ja osaa rakentaa toimivia yhteistyömalleja,
- osaa tulkita uskonnonvapaus- ja koululainsäädäntöä ja soveltaa sitä kumppanuuden korimallin mukaisesti,
- osaa toimia seurakunnan ja kunnan sivistystoimen välisen sopimuskäytännön mukaan ja edistää paikallista sopimusprosessia sekä
- osaa arvioida yhteistyötä rakentavasti ja kehittää yhteistyössä koulujen kanssa vaihtoehtoisia välineitä ja tapoja toimia yhteistyössä seurakunnan kanssa.

Keskeiset sisällöt

- koulu yhteistyön korimallin soveltaminen
- seurakunta uskonnonopetuksen tukena
- katsomus- ja uskontodialogi
- uskonnon harjoittaminen koulussa
- hyvinvointiyhteistyön eri muodot
- yhteisöllisyyden vahvistaminen ja yksinäisyyden vähentäminen.

Toteuttaja

- STEP-koulutus, yhteistyökumppani Kirkkohallitus – Jumalanpalvelus ja kasvatus

Kriisit ja traumat (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- tuntee kriisien ja traumojen syntymekanismeja ja tunnistaa traumaattisten kokemusten vaikutuksia ihmisen toimintakyvyssä ja vuorovaikutussuhteissa,
- ymmärtää vuorovaikutuksen ilmiöitä ja tunnekuormitusta auttavassa kohtaamisessa,
- osaa käyttää vakauttavaa työtettä ja
- osaa kehittää omaa työtään kriisi- ja traumateoriaa soveltamalla.

Keskeiset sisällöt

- kriisien ja traumojen syntymekanismit ja vaikutukset persoonallisuuden rakentumisessa
- traumojen ylisukupolviset vaikutukset
- miten traumat elävät suhteissa
- vireystilan merkitys vuorovaikutuksessa, sietoikkuna
- kuormittavuus ja selviäminen, yksilön ja yhteisön resilienssi
- hengellisyys tukevana elementtinä
- vakauttava työote
- seurakunnassa tehtävän kriisi- ja traumatyön kehittäminen suhteessa muiden auttavien tahojen työhön, verkostoyhteistyön kehittäminen

Toteuttaja

- Kirkon tutkimus ja koulutus

Kulttuurinen moninaisuus seurakunnassa (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- ymmärtää maahanmuuttoprosessin eri muotoja sekä kriisivaiheita ,
- kehittää taitoja rakentaa yhteistä seurakuntaelämää eri kieli- ja kulttuurivähemmistöjen kanssa sekä
- osaa kehittää kulttuurien välisen työn osaamista ja moniammatillista yhteistyötä.

Keskeiset sisällöt

- maahanmuuttajien kokemukset ja niissä tarvittava psykososiaalinen tuki
- vieraanvaraisuudesta yhdessä elämiseen
- kulttuurinen moneus jumalanpalveluselämässä
- kulttuurien välisessä työssä jaksaminen

Toteuttaja

- Toiminnallinen osasta – Diakonia ja yhteiskunta

Maailmanlaaja kirkko – kristittyjen yhteys Suomessa ja kansainvälisesti (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- ymmärtää kristittyjen ykseyspyrkimykset osana kirkon maailmanlaajaa missiota ja omaa paikallista palvelu- ja todistustehtävää,
- tunnistaa omaan työhönsä liittyvät ekumeeniset ulottuvuudet, mahdollisuudet ja merkityksen sekä
- asettaa työlleen kristittyjen välistä kohtaamista, vuorovaikutusta ja yhteistyötä edistäviä tavoitteita hyvien ekumeenisten toimintatapojen mukaisesti.

Keskeiset sisällöt

- konkreettinen ekumeenisuus seurakuntatasolla, esim. kahden tunnustuskunnan perheiden toimitukset
- dialogitaidot
- ekumeeniset toiminta- ja osallistumismahdollisuudet erityisesti paikallistasolla
- kansainvälisen ekumenian paikallinen hyödyntäminen seurakuntatyössä (esim. kampanjat, materiaalit)

Toteuttaja

- Kirkon ulkoasiainosasto

Mielenterveyden vahvistaminen (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- tunnistaa ihmismielen haavoittuvuutta ja erilaisia keinoja suojautua ahdistukselta,
- osaa asettua auttavaan suhteeseen,
- osaa käyttää tarkoituksenmukaisia menetelmiä auttamistyössä sekä
- osaa kehittää mielenterveyttä vahvistavia yhteisöllisiä toimintoja ja mielenterveyspalvelujen verkostoyhteistyötä.

Keskeiset sisällöt

- mielenterveyden haavoittuvuus
- mielenterveyden häiriöt
- elämänvaiheitten merkitys mielenterveydelle
- hengellisyys ja mielenterveys
- sukupuoli ja seksuaalisuus
- menetelmiä ja harjoituksia arjen työhön

Toteuttaja

- Kirkon tutkimus ja koulutus

Monimuotoinen spiritualiteetti (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- osaa havainnoida ja jäsentää kristillisen spiritualiteetin ilmenemismuotoja ja tuntee niiden taustalla olevia traditioita,
- osaa asettua luontevasti dialogiin keskustelemaan hengellisestä elämästä ja

- osaa hyödyntää erilaisia spiritualiteetin muotoja seurakuntaelämässä.

Keskeiset sisällöt

- hiljaisuuden viljely, messu, bibliodraama, hiljaisuuden jooga, ignatiaaninen spiritualiteetti, ikonit, hengellinen ohjaus ja kristillinen meditaatio

Toteuttaja

- Kirkon tutkimus ja koulutus

Muuttuva uskonnollisuus ja uskontojen kohtaaminen (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- tuntee muuttuvaa uskonnollista ja katsomuksellista kenttää ja uskonnonharjoituksen muotoja Suomessa ja/tai omassa työkontekstissaan,
- omaa hyvät vuorovaikutustaidot, joiden avulla hän osaa kohdata muuttuvan, uskonnollisuuden keskellä eläviä, toisin uskovia ja eri tavoin ajattelevia lähimmäisiä,
- osaa jäsentää omaa teologista ajatteluaan ja kristillistä identiteettiään suhteessa muihin uskontoihin ja maailmankatsomuksiin ja
- osaa soveltaa työssään rakentavia toimintatapoja uskontojen ja uskonottomuuden kohtaamiseen.

Keskeiset sisällöt

- uskonnollisen kentän ja katsomusten sekä niissä tapahtuvien muutosten tunteminen globaalisti ja paikallisesti
- toimivia uskontodialogisia käytäntöjä: tunteiden ja asenteiden vaikutus ja tunnistaminen
- uskontoteologiset mallit ja oma uskontoteologinen työskentely

Toteuttaja

- Kirkon ulkoasiainosasto

Nikea 325 – kristillisen uskon ytimessä B (5 op)

Osallistuja

- tuntee Nikean kirkolliskokouksen historiallisen taustan ja opillisen sisällön,
- osaa tunnistaa keskeisiä opillisiä näkökulmia historiallisessa aineistossa,
- tuntee varhaisen kirkon ajan teologisia keskusteluja, keskeisiä vaikuttajia ja heidän opillisia painotuksiaan ja
- osaa hyödyntää ja tulkita oppihistoriaa sekä sen merkityksiä osana monimuotoistuvaa seurakuntatyötä.

Perhelähtöinen seurakunta (5 op)

Koulutuksen aiempi nimi oli Perhetoiminta muutoksessa.

Osaamistavoitteet Osallistuja

- osaa vahvistaa perheiden osallisuutta seurakunnassa,
- osaa soveltaa perhelähtöistä työtettä työssään ja
- kehittää perhetoiminnan kokonaisuutta.

Keskeiset sisällöt

- perhelähtöisyyden merkitys seurakunnassa
- seurakunnan perhelähtöisyyden arvioiminen
- perheiden mahdollisuudet toimia ja olla osallisena seurakunnassa
- perheitä kuormittavat ja suojaavat tekijät
- seurakunnan mahdollisuudet tukea perheitä muuttuvissa ja haastavissa elämäntilanteissa
- seurakunnan yhteistyöverkostot ja niissä toimiminen
- seurakunnan perhetoiminnan kokonaisuuden kehittäminen

Toteuttaja

- STEP-koulutus

Raamatun moninaisuus näkyviin (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- tuntee Raamatun sisällön ja sen syntyhistorian päälinjat,
- tuntee joitakin Raamatun tutkimuksen ja tulkinnan keskeisimpiä päälinjoja,
- jäsentää omaa raamattunäkemystään,
- osaa käyttää Raamattua työssään monipuolisesti yhdessä työtovereiden ja seurakuntalaisten kanssa sekä
- kehittää omassa työssään ja työyhteisössään tarkoituksenmukaista ja eteenpäin katsovaa raamattuteologiaa.

Keskeiset sisällöt

- Koulutus soveltuu kaikille kirkon työntekijöille (muille kuin teologeille), jotka käyttävät Raamattua työssään ja haluavat päivittää Raamattuun liittyvää osaamistaan. Tutustumme valikoitujen esimerkkien valossa Raamatun keskeiseen sisältöön, suuriin linjoihin, tekstien luonteeseen ja syntytaustaan. Keskustelemme Raamatun tutkimuksen ja tulkinnan moninaisuudesta. Etsimme eväitä myös hankalien Raamattua koskevien kysymysten työstämiselle.

Toteuttaja

- Kirkon tutkimus ja koulutus

Riippuvuus ja päihheet - Riippuvuuksien kanssa työskentely (5 op)

Tietoja päivitetään

Osaamistavoitteet: Osallistuja

- tuntee päihde- ja muiden riippuvuuksien erilaisia ilmenemismuotoja ja mekanismeja,
- kykenee tunnistamaan päihdeongelmien piirteitä eri ikäkausina ja
- osaa hyödyntää verkostoja tukieksaan yksilöitä ja ryhmiä sekä kehittää työtään

Keskeiset sisällöt

- päihheet yhtenä riippuvuuden muotona, laajempi näkökulma kuin päihheet
- päihde- ja muiden riippuvuuksien ilmenemismuodot ja mekanismit
- päihdeongelmien piirteet eri ikäkausina
- verkostojen hyödyntäminen yksilöiden ja ryhmien tukemisessa
- työn kehittäminen riippuvuuksien kanssa työskennellessä

Toteuttaja

- Toiminnallinen osasto ja Kirkon tutkimus ja koulutus

Seurakunnan partiotyön koulutus eli seppokoulutus (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- ymmärtää, miten partion arvopohja vaikuttaa partiotyön erityisasemaan seurakunnan nuorisotyössä,
- osaa hyödyntää ja soveltaa työssään monipuolisesti partiomenetelmää ja kehittää menetelmiä tukea partiolaisten katsomuskasvatuksen toteutumista,
- osaa arvioida ja perustella seurakuntansa partiotoiminnan kehittämistarpeita yhteistyösopimuksen pohjalta ja
- osaa kehittää seurakunnan ja lippukunnan yhteistyötä.

Keskeiset sisällöt

- partion arvopohja ja menetelmät
- erityisesti katsomuskasvatuksen tukeminen
- yhteistyö lippukunnan kanssa.

Toteuttaja

- Kirkkohallitus – Jumalanpalvelus ja kasvat

Sielunhoidollinen kohtaaminen kasvatuksessa (5 op)

Koulutuksen aiemmat nimet ovat Sielunhoito varhaisnuoriso-, rippikoulu- ja nuorisotyössä sekä Sielunhoito ja keskusteluapu kasvatustyössä.

Osaamistavoitteet Osallistuja

- osaa toimia kuuntelijana ja sielunhoitajana lasten ja nuorten parissa,
- osaa kehittää sielunhoidollista työtettä,
- osaa jäsentää omaa sielunhoitokäsitystään ja identiteettiään sielunhoitajana suhteessa kirkon kasvatustoimintaan sekä
- tunnistaa ja osaa soveltaa auttamisen rajoja ja sielunhoidon eettisiä periaatteita.

Keskeiset sisällöt

- sielunhoidollinen suhde lapsen ja nuoren kasvun tukena
- sielunhoidollisen kohtaamisen suunnittelu ja toteutus
- oman työn sielunhoitotilanteet
- sielunhoidollinen kohtaaminen kahden kesken, pienryhmissä ja yhteisöllisesti
- oma kasvu sielunhoitajana (elämäkokemukset, oma persoona, ammatillinen osaaminen)
- hengellisyys sielunhoidossa
- sielunhoidon etiikka (mm. vaitiolovelvollisuus, valtaan liittyvät kysymykset, hoitoon ohjaaminen)
- yhteisöllisyyden vahvistaminen ja yksinäisyyden vähentäminen.

Toteuttaja

- STEP-koulutus

Sukupuoli-identiteetti ja seksuaalisuus elämänsä vaiheissa (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- osaa kohdata työssään sukupuolen ja seksuaalisuuden kysymyksiä ja ilmiöitä,
- ymmärtää sukupuolen ja seksuaalisuuden merkityksen ihmisen elämässä ja seurakunnan todellisuudessa sekä
- osaa kehittää sukupuoleen ja seksuaalisuuteen liittyvien ilmiöiden käsittelyä työssään.

Keskeiset sisällöt

- sukupuolen ja seksuaalisuuden ajankohtaiset käsitteet ja ilmiöt kirkossa ja yhteiskunnassa
- seksuaalisuuden moninaisuus ja elämänsä psykologia
- seksuaalisuus kirkon perinteen ja teologian valossa
- seksuaalisen häirinnän ehkäiseminen ja turvallisen tilan periaatteet

Toteuttaja

- Toiminnallinen osasto

Suru ja ero lasten ja nuorten elämässä (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- tuntee surun ja eron ilmiönä lapsen ja nuoren elämässä,

- osaa tukea lasta ja nuorta erilaisissa suruun ja eroon liittyvissä tilanteissa ja
- osaa suunnitella, toteuttaa ja kehittää lasten ja nuorten suru- ja erovertaisryhmiä.

Keskeiset sisällöt

- suru ja ero ilmiöinä lapsen ja nuoren elämässä
- lapsen ja nuoren psykososiaalinen tuki
- erilaiset surua aiheuttavat tilanteet lapsen ja nuoren kokemuksena
- erilaisia toiminnallisia menetelmiä surun aiheuttamien tunteiden läpikäymiseen
- vertaisryhmän sisältöjä ja ohjaamisen kysymyksiä ero- ja sururyhmissä
- perheen ja vanhempien rohkaiseminen ja tukeminen suru- ja erotilanteissa
- lasten ja nuorten suru- ja erovertaisryhmien kehittäminen.

Toteuttaja

- STEP-koulutus

Surutuki (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- tunnistaa menetyksen ja surun monia ilmenemismuotoja ja prosesseja,
- osaa tukea surun kanssa eläviä ihmisiä ja toimia surevan kannalta mielekkäällä tavalla,
- ymmärtää itsetuntemuksen ja omien kokemustensa käsittelyn merkityksen surutuessa ja
- osaa soveltaa surututkimuksen tuloksia ja surutuen eri muotoja seurakunnan surutuen kehittämisessä.

Keskeiset sisällöt

- luopumisen väistämättömyys, saattohoito, eri-ikäisten suru, oma suruhistoria, surun rituaalit ja merkityksen etsintä, keskustelutuki, seurakunnan tehtävät ja käytännöt suruprosessissa

Toteuttaja

- Kirkon tutkimus ja koulutus

Syvämmälle messuun (10 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- osaa kehittää messua siten, että kirkon traditio ja nykypäivän paikallinen konteksti punoutuvat luovalla ja kaiken ikäisiä seurakuntalaisia osallistavalla tavalla yhteen
- osaa luoda edellytyksiä yhteisöllisemmälle vuorovaikutukselle jumalanpalvelustilanteissa,
- ymmärtää musiikin, symboliikan ja hiljaisuudenviljelyn merkityksen seurakunnan jumalanpalveluselämässä sekä
- löytää syvämmän henkilökohtaisen suhteen messuun.

Keskeiset sisällöt

- jumalanpalvelusteologia, kirkkomusiikin teologia, monimuotoinen jumalanpalveluselämä, jumalanpalveluskasvatus, retriitti, hiljaisuuden jooga, hengellinen ohjaus ja kristillinen meditaatio, rukoushetket, rukouksen teologia, kokemuksellinen työote

Toteuttaja

- Kirkon tutkimus ja koulutus

Syvennämälle Raamattuun (10 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- osaa havainnoida omia tunteitaan, asenteitaan ja kehittämistarpeitaan suhteessa Raamattuun,
- osaa reflektoida omaa raamattuteologiaansa, sen lähtökohtia, kehitystä ja painopisteitä suhteessa raamattuteologian eri osa-alueisiin,
- osaa jäsentää kokonaisvaltaisesti Raamatun monimuotoisuutta ja hyödyntää sitä monipuolisesti työssään,
- osaa soveltaa Raamatun tutkimuksen ja tulkinnan päälinjoja tarkoituksenmukaisella tavalla työssään,
- osaa kehittää itsenäisesti ja luovasti omaa osaamistaan raamattuteologian alalla ja
- osaa kehittää yhdessä työtovereiden ja seurakuntalaisten kanssa erilaisia ja tarkoituksenmukaisia raamattuteologisen yhteistyön muotoja.

Keskeiset sisällöt

- Jokainen osallistuja laatii raamattuteologisen artikkelin, johon kuuluu sekä analyttinen tieteellinen osuus että omaan työelämäntodellisuuteen liittyvä soveltava ja kehittävä osuus.
- Lähijaksojen lisäksi työpajakokoontumisia verkossa, tekstianalyysejä, kirjallisuustehtäviä.

Toteuttaja

- Kirkon tutkimus ja koulutus

Teologiaa lasten ja nuorten kanssa (5 op)

Koulutuksen aiempi nimi Lapsi ja teologia.

Osaamistavoitteet Osallistuja

- osaa luoda lapsen ja nuoren elämäntodellisuuteen liittyvää kontekstuaalista teologiaa yhdessä lasten ja nuorten kanssa,
- osaa havainnoida lasten ja nuorten aloitteita ja tukea lapsi- ja nuorilähtöistä toimintaa sekä
- osaa soveltaa teologista ja pedagogista osaamistaan lasten ja nuorten osallisuuden lisäämiseksi teologian tekemisessä.

Keskeiset sisällöt

- kristillinen ihmiskäsitys teologian tekemisessä lasten ja nuorten kanssa
- lapsen ja nuoren rooli eri aikakausina ja erilaisissa teologisissa virtauksissa
- kontekstuaalinen teologia sekä lapsi- ja nuorilähtöinen ajattelu seurakunnan toiminnassa ja

- lapsi ja nuori teologian tekijänä: osallisuutta tukeva jumalanpalveluselämä, kaste- ja ehtoollisteologia sekä Raamatun tulkinta ja käyttö.

Toteuttaja

- STEP-koulutus

Tiedon hyödyntäminen toiminnan suunnittelussa (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- osaa asettaa työlle mitattavia tavoitteita ja mittareita ja seurata niiden toteutumista,
- osaa hyödyntää kirkon omia tietovarantoja ja avointa dataa,
- tunnistaa tavoitteiden mukaiset tietotarpeet ja
- osaa soveltaa tietoa ja luoda erilaisia ratkaisuja työn ja toiminnan kehittämisen sekä päätöksenteon tueksi.

Keskeiset sisällöt

- tavoitteellisten toimintasuunnitelmien laadinta ja mitattavien tavoitteiden asettaminen,
- tietolähteiden tunnistaminen ja hyödyntäminen, tietotarpeiden tunnistaminen,
- tutkitun tiedon käyttö ja tutkimuksellinen työote,
- tulevaisuussuuntautuminen ja tiedolla johtaminen,
- kehittämistehtävänä työhön liittyvä tiedonhaku, analysointi ja raportointi, seurakunnan toimintasuunnitelmaa varten

Toteuttaja

- Kirkon tutkimus ja koulutus

Ulkopuolisuuden ehkäisy (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- osaa havainnoida ja tunnistaa ulossulkevia tilanteita ja rakenteita,
- ymmärtää yksilön ja yhteisön toimijuuden merkityksen osallisuuden edistämässä
- osaa käyttää osallisuutta vahvistavia menetelmiä ja
- osaa kehittää osallisuutta vahvistavaa toimintaa.

Keskeiset sisällöt

- osallisuuden vahvistamisen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin merkitys ulkopuolisuuden ehkäisyssä
- ulkopuolisuuden ehkäisy asenteena ja työotteena
- teologinen ja eettinen viitekehys
- turvallisempi tila ja saavutettavuus (yhdenvertaisuus, ihmisoikeudet) ulkopuolisuuden ehkäisyssä
- sosiaaliset suhteet kokonaisvaltaisessa hyvinvoinnissa
- ilmiöitä ulkopuolisuuteen liittyen (mm. yksinäisyys, häiriökäyttäytyminen, kiusaaminen, syrjäyttäminen, vammaisuus, rasismi)
- yhteistyöverkostot osallisuuden vahvistamisessa

Toteuttaja

- Toiminnallinen osasto – Jumalanpalvelus ja kasvatus ja Diakonia ja sielunhoito

Uuden testamentin kreikkaa syvemmin kirkkovuoden teksteissä (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- osaa laatia tekstianalyysin käyttäen Uuden testamentin kreikan keskeistä sanastoa,
- osaa hyödyntää Uuden testamentin kreikankielistä tekstiä tieteellisten apuneuvojen avulla,
- ymmärtää alkukielisen tekstin luonteen ja merkityksen ja osaa soveltaa sitä saarnojen ja muiden raamatuntulkintatilanteiden lähtökohtana ja
- kehittää taitoaan Raamatun tekstin tulkitsijana ja sen merkitysten laajentajana

Keskeiset sisällöt

- Jokainen osallistuja laatii eksegeettis-homileettisia tekstianalyysejä kirkkokäsikirjaan sisältyvistä Uuden testamentin teksteistä (lukukappaleista ja evankeliumiteksteistä) sekä tutkii tarkemmin apuneuvojen avulla yhden alkukielisen sanaperheen esiintymiä sekä kielellistä ja teologista merkityskenttää

Toteuttaja

- Kirkon tutkimus ja koulutus

Uutta luovaa – kirkon musiikki nyt ja tulevaisuudessa (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- osaa kehittää jumalanpalvelusmusiikkia traditio ja muuttuva konteksti huomioiden,
- osaa tunnistaa musiikkikulttuurin ilmiöitä ja hyödyntää niitä työssään ja
- osaa soveltaa oppimaansa käytännön musisoinnissa sekä itsenäisesti että erilaisten koonpanojen kanssa.

Keskeiset sisällöt

- jumalanpalvelusmusiikin säveltäminen tradition ja tämän päivän kontekstin näkökulmasta
- uuden jumalanpalvelusmusiikin luominen ja toteuttaminen
- henkilökohtainen ohjaus

Toteuttaja

- Kirkon tutkimus ja koulutus

Vaikuttamistyö ja verkostojen vahvistaminen (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- tuntee vaikuttamistyön mahdollisuuksia ja menetelmiä,

- osaa hyödyntää sekä soveltaa niitä omassa työssään, seurakunnan toiminnassa ja eri verkostoissa,
- osaa edistää luottamusta seurakunnan alueella tukemalla eri tavoin ajattelevien ja eri taustoista tulevien ihmisten välistä dialogia,
- osaa soveltaa työssään verkostojen välistä yhteistyötä paikallisesti yhteiskuntarauhaa rakennettaessa ja
- kehittää käytännön toimintatapoja paikalliseen vaikuttamistyöhön sekä seurakunnan verkostojen vahvistamiseksi.

Keskeiset sisällöt

- mitä vaikuttamistyö on
- vaikuttamistyön mahdollisuudet ja menetelmät
- ongelmapuu ja ratkaisupuu
- yhteiskuntarauhan rakentaminen ja ylläpitäminen paikallisesti

Toteuttaja

- Toiminnallinen osasto – Diakonia ja yhteiskunta

Vanhan testamentin hepreaa syvemmin kirkkovuoden teksteissä (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- osaa laatia tekstianalyysin käyttäen Vanhan testamentin heprean keskeistä sanastoa,
- osaa hyödyntää Vanhan testamentin hepreankielistä tekstiä tieteellisten apuneuvojen avulla ja verrata sitä kreikankieliseen tekstiin,
- ymmärtää alkukielisen tekstin luonteen ja merkityksen ja osaa soveltaa sitä saarnojen ja muiden raamatuntulkintatilanteiden lähtökohtana ja
- kehittää taitoaan Raamatun tekstin tulkitsijana ja sen merkitysten laajentajana.

Keskeiset sisällöt

- Jokainen osallistuja laatii eksegeettis-homileettisia tekstianalyysyjä kirkkokäsikirjaan sisältyvistä Vanhan testamentin teksteistä (lukukappaleista ja psalmeista) sekä tutkii tarkemmin apuneuvojen avulla yhden alkukielisen sanaperheen esiintymiä sekä kielellistä ja teologista merkityskenttää.

Toteuttaja

- Kirkon tutkimus ja koulutus

Vapaaehtoistoiminnan johtaminen (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- hahmottaa vapaaehtoisten johtamisen eri alueita ja työn verkostomaista luonnetta sekä sen eroavuuksia verrattuna organisaatioiden johtamiseen,
- osaa jäsentää vapaaehtoistoiminnan erityispiirteitä ja soveltaa niitä koordinointiin ja johtamiseen,

- osaa käyttää erilaisia rooleja vapaaehtoisten tukemisessa ja sparraamisessa ja
- kehittää vapaaehtoistoiminnan johtamisen käytäntöjä ja malleja työssään.

Keskeiset sisällöt

- vapaaehtoistoiminnan ja kirkon muuttuvan toimintaympäristön erityispiirteisiin
- verkostojen johtaminen verrattuna organisaatioiden ja työyhteisöjen johtamiseen
- verkostojen dynamiikka ja systeemisyyden
- yhteisölähtöinen toiminta vapaaehtoistoiminnassa
- minä vapaaehtoistoiminnan johtajana – roolit, valta ja vaikuttaminen
- kehittämis- ja kokeiluosaaminen

Toteuttaja

- Toiminnallinen osasto – Diakonia ja yhteiskunta

Yhteisöllinen ja yhteisölähtöinen kirkko (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- ymmärtää yhteisölähtöisen työn lähtökohdat ja periaatteet,
- ymmärtää erilaisten organisaatioiden rakenteita, dynamiikkaa, kulttuuria ja niihin liittyviä ilmiöitä,
- osaa toimia yhteisön tarpeista ja tilanteista lähtien ja
- kehittää työtä erilaisissa yhteisöissä, verkostoissa ja organisaatioissa.

Keskeiset sisällöt

- Yhteisöllisen ja yhteisölähtöisen työn perusteet niin seurakunnan omissa kuin muissa yhteisöissä.
- Toimintatapojen ja menetelmien käytännön soveltaminen sekä ymmärrys siitä, kuinka nämä menetelmät voivat tukea ja vahvistaa kirkon ja seurakunnan työtä erilaisissa yhteisöissä.
- Oman työtöiden kehittäminen ja teologisen osaamisen syventäminen yhteisöllisessä ja yhteisölähtöisessä työssä.

Toteuttaja

- Kirkkohallitus – Jumalanpalvelus ja kasvatus

Yhteisömusiikki (5 op)

Osaamistavoitteet

- tunnistaa erilaisia toimintaympäristöjä sekä seurakunnan omassa toiminnassa että verkostomaisessa yhteistyössä,

- tunnistaa erilaisten yksilöitten ja ryhmien musiikilliset valmiudet ja osaa ohjata ryhmää yhteisömusiikillisissa prosesseissa,
- osaa tukea ryhmää sen vahvuuksissa ryhmän omista lähtökohdista käsin,
- osaa käyttää musiikkia ihmisen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukemisessa ja
- osaa kokeilla, kehittää ja soveltaa omaa musiikillista osaamistaan yhteisöllisyyden vahvistamiseksi.

Keskeiset sisällöt

- yhteisömusiikillisten toimintatapojen keskeiset menetelmät
- käytännön seurakuntatyöhön liittyvä kehittämistehtävä, jossa käytetään yhteisömusiikillisia toimintatapoja
- erilaisten oppijoiden ja ryhmien huomioiminen seurakunnan työssä yhteisömusiikin näkökulmasta esimerkiksi kasvatuksen ja ikäihmisten parissa
- moniammatillinen yhteistyö

Toteuttaja

- Kirkon tutkimus ja koulutus

Johtamisen erityiskoulutus (JOK 50 op) – Moduulit

Johtamisen perusteet (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- tuntee johtamisen peruskysymykset ja –piirteet,
- osaa hahmottaa seurakunnan johtamistyössä olennaisia tekijöitä,
- osaa tutkia johtamiseen liittyvää motivaatiotaan ja valmiuksiaan sekä
- tuntee seurakunnallisissa lähijohtajan ja muissa johtamis- ja ohjausvastuita sisältävissä tehtävissä tarpeellisia perustietoja ja –taitoja.

Keskeiset sisällöt

- oman kutsumuksen ja johtamismotivaation reflektio
- seurakunta hengellisenä yhteisönä ja toimintaorganisaationa muuttuvassa toimintaympäristössä
- hyvän johtamisen tunnusmerkit ja edellytykset
- seurakuntien johtamisjärjestelmät ja hallinnon ja talouden peruspiirteet
- seurakunta työnantajana ja työpaikkana
- vuorovaikutuksen ja yhteistyön dynamiikka seurakunnassa

Toteuttaja

- hiippakunnat

Seurakuntatyön johtamisen tutkinto (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- hahmottaa kokonaisvaltaisesti kirkkoherran viran vallan, vastuut ja osaamisvaatimukset,
- osaa jäsentää johtamisen erilaisia ulottuvuuksia ja tehtäviä kirkkoherran virassa kuten hengellinen ja strateginen johtaminen, seurakuntahallinnon, päätöksenteon ja toiminnan ydinprosessien johtaminen,
- tuntee lähijohtamisen ja henkilöstön johtamisen ja kehittämisen vaatimukset ja
- osaa arvioida toimintaansa ja valmiuksiaan johtamistehtävään sekä asettaa tavoitteita oman osaamisen kehittämiseksi.

Sisällöt

- kirkkoherran valta, vastuut ja osaamisvaatimukset
- seurakunnan johtamisen eri ulottuvuudet
- seurakunnan hallinnon johtaminen ja työskentely luottamuselinten kanssa
- strategisten prosessien ja muutoksen johtaminen
- verkostoituminen ja viestintä johtamisen välineinä
- lähijohtaminen ja ihmisten johtaminen, henkilöstön kehittäminen ja työhyvinvointi
- johtajan psykodynaamikka ja itsereflektiotaito

Toteuttaja

- Hiippakunnat

Johtamiskoulutus kirkkoherroille ja hallinnon johdolle (20 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- osaa soveltaa ajankohtaisia johtamiseen kytkeytyviä teorioita ja malleja tulevaisuuden johtamiseen,
- tuntee systeemistä kompleksisuusajattelua ja osaa siitä käsin tulkita toimintaympäristön muutosta,
- kehittää organisaation uusiutumiskykyä,
- osaa hyödyntää ajantasaista hallinnon ja talouden johtamiseen tarvittavaa lainsäädäntöä, ohjeistusta ja materiaalia,
- osaa soveltaa henkilöstöjohtamisessa ajantasaista ohjeistusta,
- kehittää ja johtaa henkilöstön osaamista,
- osaa johtaa valmentuen,
- osaa vastata työyhteisön toimivuudesta ja työhyvinvoinnista,
- osaa rakentaa ja hyödyntää yhteistyöverkostoja,
- osaa johtaa projekteja ja hankkeita,
- ymmärtää vuorovaikutuksen ja viestinnän merkityksen johtamistyössä sekä hallitsee monipuolisesti erilaisia ohjausmenetelmiä,
- osaa kytkeä teologisen ajattelun johtamistyöhönsä sekä ymmärtää työyhteisön ja hengellisen yhteisön asettamat edellytykset johtamiselle,
- tunnistaa itsensä johtamisen merkityksen johtamistyön perustana ja osaa johtaa itseään, sekä
- kehittää aktiivisesti omaa johtamistyön osaamista ja omaksuu reflektoinnin ja työnsä arvioinnin osaksi työkäytäntöään.

Sisällöt Koulutuksen keskeiset osaamisalueet ovat:

- johtaminen tänään ja tulevaisuudessa
- hallinnollinen johtaminen
- henkilöstöjohtaminen
- johtaminen viestintänä ja vuorovaikutuksena

Toteuttaja

- hiippakunnat

Johtajana kirkossa (lähijohtajille, esihenkilöille) (20 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- tuntee ja tunnistaa johtamis- ja organisaatioteorioiden suuntauksia ja viitekehyksiä ja osaa niiden pohjalta hahmottaa johtamisen eri alueita ja perusprosesseja,
- hyödyntää uusia johtamistyön toimintatapoja ja käytäntöjä omassa työssään kirkon ominaispiirteet huomioiden,
- hallitsee seurakunnan henkilöstöhallinnon ja talouden keskeiset menettelytavat ja käytännöt sekä hallinto- ja päätöksentekomenettelyn ja osaa soveltaa omaan tehtäväalueeseen liittyviä säädöksiä ja sopimuksia,
- ymmärtää reflektoinnin ja johtamistoiminnan arvioinnin olevan osa johtajan työkäytäntöä ja
- hyödyntää koulutuksen aikana rakentunutta seurakuntien eri johtamistehtäviä edustavien kollegojen verkostoa myös jatkossa.

Keskeiset sisällöt

- johtamisen opit ja seurakunta toimintaympäristönä
- minä johtajana - johtajan valta ja ryhmädynamiikka
- henkilöstöhallintoa lähijohtajille - palvelussuhteen elinkaari
- tartu talouteen - lähijohtaja talouden johtajana
- henkilöstöjohtamisen sekä henkilöstön kehittämisen haasteita ja käytäntöjä
- uusiutuminen ja toiminnan kehittäminen - käytännön kehittämishanke

Toteuttaja

- Kirkon tutkimus ja koulutus

Syvemmälle johtamiseen (10 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- tunnistaa ja arvostaa uusia mahdollisuuksia ja kehittymispotentiaalia johtajana ja hyödyntää sitä,
- kokeilee uutta ja ylittää omia rajojaan ja rajoituksiaan,
- liittyy työnsä toimintaympäristöön uusilla tavoilla ja hyödyntää tarjoutuvia mahdollisuuksia moniulotteisesti ja
- osaa luoda uusia toimintamalleja keskeisten prosessien johtamiseen, arvioida omaa rooliaan ja kehittää toimintaansa johtajana.

Toteuttaja

- Kirkon tutkimus ja koulutus

Kompleksiset systeemit ja kokeilukulttuuri (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- osaa johtaa, kehittää ja konsultoida kompleksisten systeemien erityispiirteet tunnistuen ja huomioiden,
- osaa toimia ja löytää keinoja yllätyksellisissä, epävakaisissa ja haastavissa tilanteissa omaa toimintakykyään menettämättä,
- osaa soveltaa ja käyttää kokeilukulttuuria vahvistavia kehittämismenetelmiä ja työtapoja
- osaa vahvistaa verkostomaista toimintaa ja kehittää verkostojen toimivuutta sekä
- osaa tunnistaa oman ajattelunsa ja hahmottamisen rajoittavia rakenteita ja löytää vaihtoehtoisia tapoja toimia.

Keskeiset sisällöt

- kompleksisten systeemien ja verkostojen erityispiirteitä, ilmiötä ja dynamiikkaa
- kompleksisten systeemien ja verkostojen johtamisen ja konsultoinnin erityiskysymyksiä
- kokeilukulttuurin kehittämismenetelmiä, käyttöä ja soveltamista
- oman ajattelun ja toiminnan rajoittavia rakenteita ja uusiutumisen esteitä
- erityistä huomiota kiinnitetään kokemusten reflektointiin ja opitun soveltamiseen oman työn erityispiirteet huomioiden
- luovuuden, uusiutumisen ja intuition kysymyksiä

Toteuttaja

- Kirkon tutkimus ja koulutus

Vaikuttavaa johtamista (10 op)

Osaamistavoitteet

- Kukin osallistuja määrittelee itselleen henkilökohtaiset oppimistavoitteet koulutuksen ajalle, jotka ohjaavat valintoja ja oppimista valmennuksen aikana. Osaamistavoitteiden muotoilua voivat tukea seuraavat määrittelyt
 - syventää itsetuntemustaan
 - omaksuu uusia, vaihtoehtoisia henkilökohtaista kehittymistä ohjaavia toiminta- ja ajattelumalleja sekä
 - vahvistuu oman johtamisen käyttöteoriansa ja elämänstrategiansa toteuttamisessa.

Konsulttien syventävä jatkokoulutus (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- osaa ohjata konsultointiprosesseja, jotka edellyttävät kykyä hahmottaa muutosten toisiinsa kietoutunutta dynamiikkaa ja sen muodostamia haasteita konsultoinnille, uusiutumiseen ja oppimiselle,

- tunnistaa omaa ajatteluaan, toimintatapojaan ja työkäytäntöään ohjaavia malleja, oletuksia ja rakenteita,
- osaa rohkaista johtoa kokoamaan keskeisiä toimijoita yhteistyöhön luomaan aktiivisesti edellytyksiä muutosten ja tulevaisuustyön onnistumiselle ja
- osaa analysoida konsultoinnin vaikuttavuutta asiakkaansa työn tulosten kautta

Keskeiset sisällöt

- Koulutuksen sisältö rakentuu tilannekuvista, käytännön konsultointiprosessien läpikäynnistä ja case-työskentelystä, teoreettisemmista tarkasteluista, oman toiminnan ja ajattelumallien tutkimisesta, pienimuotoisista kokeiluista sekä opitun soveltamisesta työhön. Koulutuksessa syvennyttään konsultointiprosessien etenemiseen keskeisesti vaikutettaviin ilmiöihin ja dynamiikkaan, esimerkiksi: muuttuvat rakenteet ja talouden prosessit, toimintakulttuurien erityispiirteet ja yhteenkietoutuminen, luottamus ja uudelleenajattelu, muuttuvat johdon, asiantuntijoiden ja päätöksentekijöiden roolit, yhteistyön rakenteet ja uusiutuva toimijuus, luottamushenkilöyhteistyö, tulevaisuutta energisoiva ja merkityksellisyyttä vahvistava ymmärrys ohjaavista ydinideoista, konsultointityön erityispiirteet kompleksisissa muutosprosesseissa tulevaisuuteen suuntautuminen.

Toteuttaja

- Kirkon tutkimus ja koulutus

Henkisesti ja hengellisesti hyvinvoiva yhteisö (10 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- osaa jäsentää hengellisyyden merkityksen osaksi organisaatiokulttuuria ja hyvinvoivaa työyhteisöä,
- osaa havainnoida ja tunnistaa ilmiöitä ja toimintakulttuurin piirteitä, jotka vahvistavat tai heikentävät henkistä ja hengellistä työhyvinvointia,
- osaa edistää henkistä ja hengellistä työhyvinvointia kehittävää vuorovaikutusta, ilmapiiriä sekä toimintatapoja,
- osaa arvioida työhyvinvoinnin ja hengellisyyden yhteisvaikutuksia henkilöstössä, organisaation rakenteissa ja toimintaympäristössä sekä
- osaa integroida erilaisia hengellisiä näkemyksiä yhteisen päämäärän palvelukseen ja
- osaa kehittää työyhteisön henkistä ja hengellistä hyvinvointia.

Toteuttaja

- Kirkon tutkimus ja koulutus

Kansainvälisen työn erityiskoulutus, kotimaan henkilöstö (KTE 25 op) - Moduulit

Koulutuksen pakollisia moduuleja (KTE/P) suoritetaan kaksi

- Kirkon missio - minun tehtäväni (5 op)
- Muuttuva uskonnollisuus ja uskontojen kohtaaminen (5 op)
TAI
- Maailmanlaaja kirkko – kristittyjen yhteys Suomessa ja kansainvälisesti (5 op)

ja valinnaisia (KTE/V) suoritetaan kolme. Moduuleja ovat:

- Kirkon työssä lähellä ja kaukana (5 op)
- Kulttuurinen moninaisuus seurakunnassa (5 op)
- Muuttuva uskonnollisuus ja uskontojen kohtaaminen (5 op)
- Maailmanlaaja kirkko – kristittyjen yhteys Suomessa ja kansainvälisesti (5 op)
- Vaikuttamistyö ja verkostojen vahvistaminen (5 op)

sekä muut kirkon erityiskoulutuksen moduulit tukevat kirkon kansainvälisessä työssä (kotimaan henkilöstö) tarvittavan osaamisen syventymistä tai laaja-alaistumista (EK/M).

Moduulit löytyvät Kirkon työn erityiskoulutuksen moduuleista ja Kirkon erityiskoulutuksen moduulitaulukosta merkinnöillä KTE/P, KTE/V ja EK/M.

Kansainvälisen työn erityiskoulutus, lähetystyöhön valmistava koulutus (KTEL 35 op) - Moduulit

Eryityskoulutuksen pakollisia moduuleja (KTEL/P) ovat seuraavat viisi:

- Kirkon missio – minun tehtäväni (5 op)
- Lähetystyön ammatilliset ulottuvuudet: julistus, palvelu, vaikuttaminen (kriisit) (5 op)
- Muuttuva uskonnollisuus ja uskontojen kohtaaminen (5 op)
- Raamattu, rukous ja spiritualiteetti (5 op)
- Työyhteisö ja johtaminen monikulttuurisessa ympäristössä (5 op)

Eryityskoulutukseen kuuluu kaksi valinnaista moduulia (KTEL/V):

- Ammatillisena kirkon kansainvälisessä työssä / lähetystyössä (5 op)
- Järjestökohtainen osio (5 op)
- Luterilaisena kristillisten uskontraditioiden keskellä (5 op)
- Vuorovaikutustaidot monikulttuurisessa työympäristössä (5 op)

ja muut kirkon erityiskoulutuksen moduulit, jotka tukevat kirkon kansainvälisessä työssä tarvittavan osaamisen syventymistä tai laaja-alaistumista (EK/M)

- Kulttuurinen moninaisuus seurakunnassa (5 op)
- Vaikuttamistyö ja verkostojen vahvistaminen (5 op)

Eryityskoulutuksen moduulien osaamistavoitteet ja keskeiset sisällöt

Kirkon missio – minun tehtäväni, Muuttuva uskonnollisuus ja uskontojen kohtaaminen, Kulttuurinen moninaisuus ja Vaikuttamistyö ja verkostojen vahvistaminen löytyvät Kirkon työn erityiskoulutuksen moduuleista.

Ammattilaisena kirkon kansainvälisessä työssä / lähetystyössä (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- ymmärtää oman ammattinsa kohtaamat konkreettiset haasteet vieraassa kulttuurissa, kielessä, sosiaalisessa kontekstissa ja fyysisessä ympäristössä,
- tunnistaa omat kehityshaasteensa ja
- osaa soveltaa omaa ammattiaan uudessa tilanteessa ja kehittyä ammattilaisena.

Keskeiset sisällöt

- oman ammatin paikallinen konteksti
- oman ammatin soveltaminen uudessa tilanteessa
- oman osaamisen ja paikallisen todellisuuden kohtaaminen konkreettisesti

Toteuttaja

- lähetysjärjestöt

Järjestökohtainen osio (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- perehtyy lähetysjärjestönsä historiaan, teologiseen ajatteluun, arvoihin ja periaatteisiin,
- tutustuu lähetysjärjestönsä hallintokäytänteisiin, toimintatapoihin ja viestintäperiaatteisiin, työmuotoihin ja työalueisiin sekä sidosryhmiin ja
- sitoutuu lähetysjärjestönsä keskeisiin tavoitteisiin.

Keskeiset sisällöt

- tiedot lähetysjärjestöstä (historia, teologinen ajattelu, arvot, periaatteet, hallinto, toimintatavat, viestintä, tavoitteet, työmuodot ja työalueet)
- lähetysjärjestön strategian, toimintatapojen, työskentelykulttuurin yms. omaksuminen
- tehtävä organisaatiossa ja lähetin rooli suhteessa sidosryhmiin
- lähetysjärjestön arvoihin tutustuminen ja sitoutuminen

Toteuttaja

- lähetysjärjestöt

Luterilaisena kristillisten uskontraditioiden keskellä (5 op)

Osaamistavoitteet Opiskelija

- on perehtynyt luterilaisen opin erityispiirteisiin ja tiedostaa oman luterilaisen identiteettinsä,
- tuntee luterilaisten kirkkojen tekemiä ekumeenisia sopimuksia ja niistä seuraavia käytännön ratkaisuja, kirkkojen käytännön elämää, sosiaalietiikkaa ja
- ymmärtää luterilaisten kirkkojen moninaisuuden ja keskinäiset suhteet maailmalla.

Keskeinen sisältö

- luterilaisen opin keskeiset painotukset (armo-oppi, vanhurskauttaminen, synti, kaste, ehtoollinen, sola scriptura...), niiden kehitys, soveltaminen eri kirkkoissa sekä haasteet lähetystyössä
- luterilainen yhteiskuntaetiikka ja sen erilaiset toteutusmallit (regimenttioppi)
- tärkeimmät ekumeeniset sopimukset (Porvoon sopimus, yhteinen julistus...)
- luterilainen kirkkoperhe ja lähetystyöhistoria
- luterilaisten kirkkojen seurakuntaelämän moninaisuus ja käytännöt

Toteuttaja

- lähetysjärjestöt

Lähetystyön ammatilliset ulottuvuudet: julistus, palvelu, vaikuttaminen (kriisit) (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- ymmärtää oman työnsä ja ammattinsa osana kristillistä todistusta (julistus, palvelu / diakonia / kehitysyhteistyö, vaikuttamistoiminta, rauhan ja sovinnon työ),
- kykenee ylittämään kulttuurien ja uskontojen välisiä rajoja, ymmärtää oman toiminnan vaikutukset ja seuraukset kulttuuriin, ympäristöön – oman toiminnan eettinen / reflektiivinen pohdinta; konfliktisensitiivisyys ("do no harm") ja
- ymmärtää kontekstin haasteet ja mahdollisuudet omalle ammattiosaamiselle ja ammatti-identiteetille, kontekstin "hedelmöittävä" vaikutus (dynaamisuus, vuorovaikutuksellisuus).

Keskeiset sisällöt

- kirkollinen työ, kehitysyhteistyö/diakonia, vaikuttamistyö ja rauhan ja sovinnon työ evankeliumin ulottuvuuksina
- lähetystyöntekijän tehtävä, vastuu ja ammatti-identiteetti
- kumppanuus, vuorovaikutus ja kontekstuaalisuus
- kriisitaidot: osaa esimerkiksi toimia akuuteissa kriisitilanteissa, tunnistaa "hiljaisten" kriisien kehittymisen ja riskit

Toteuttaja

- lähetysjärjestöt

Raamattu, rukous ja spiritualiteetti (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- tuntee ja ymmärtää Raamatun merkityksen kirkon lähetystehtävän perustana,
- osaa hoitaa uskonelämäänsä Raamattuun, rukoukseen ja kirkon uskoon tukeutuen, ja
- osaa asettua ympäristössään avoimeen vuoropuheluun, jossa tulkitsee kristillistä uskoa.

Keskeiset sisällöt

- Raamatun merkitys kirkon lähetystehtävässä
- Raamattu, rukous ja jumalanpalvelus lähetystyön työvälineinä

- lähetystyöntekijän hengellisen elämän hoitaminen työn voimavarana

Työyhteisö ja johtaminen monikulttuurisessa ympäristössä (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- vahvistaa työyhteisötaitoja kansainvälisissä työyhteisöissä (*Improve work place skills in international work communities*),
- lisää ymmärrystä kulttuurisista lähestymistavoista johtajuuteen ja sosiaalisiin hierarkioihin (*Increase understanding of cultural approaches to leadership and social hierarchy*) ja
- vahvistaa itsensä johtamisen taitoa monikulttuurisessa työympäristössä (*Strengthen self-management skills in multicultural working environment*).

Keskeiset sisällöt

- yleiset kulttuurien välisten erojen lainalaisuudet
- työyhteisö-, vuorovaikutus- ja neuvottelutaidot vieraassa kulttuurissa (ml. konfliktisensitiivisyys)
- johtaminen eri kulttuureissa
- kriisitilanteet ja kriisijohtaminen
- oman paikan ja vastuun hahmottaminen organisaatiossa
- miten rajata työtään ja huolehtia omasta hyvinvoinnistaan vieraassa kulttuurissa

Toteuttaja

- lähetysjärjestöt

Vuorovaikutustaidot monikulttuurisessa työympäristössä (5 op)

Osaamistavoitteet Osallistuja

- tunnistaa oman kulttuurin vuorovaikutustavat ja ymmärtää uuden kulttuurin ja monikulttuurisen työyhteisön vuorovaikutustapoja (myös bodylanguage),
- ymmärtää vuorovaikutustaitojen ja kielitaidon merkityksen kansainvälisissä tehtävissä / lähetystyössä,
- tunnistaa omat kehitystavoitteensa vuorovaikutuksessa (vahvuudet, heikkoudet) ja oppii soveltamaan ja
- vuorovaikutustaitoja uudessa tilanteessa ja tehtävässään.

Keskeiset sisällöt

- kulttuurin perusrakenteet: kieli, arvot, normit, tavat...
- monikulttuurisen toimintaympäristön vuorovaikutukselliset haasteet (miten meillä ja muualla?)
- itsearvio: miten minä toimin erilaisissa vuorovaikutustilanteissa? miten temperamentti vaikuttaa?
- vuorovaikutustilanteiden moneus: kahdenkeskinen kohtaaminen, esiintyminen joukossa, netissä, työpaikalla, arjen tilanteet uudessa kontekstissa
- kieliopinnot

Toteuttaja

- lähetysjärjestöt